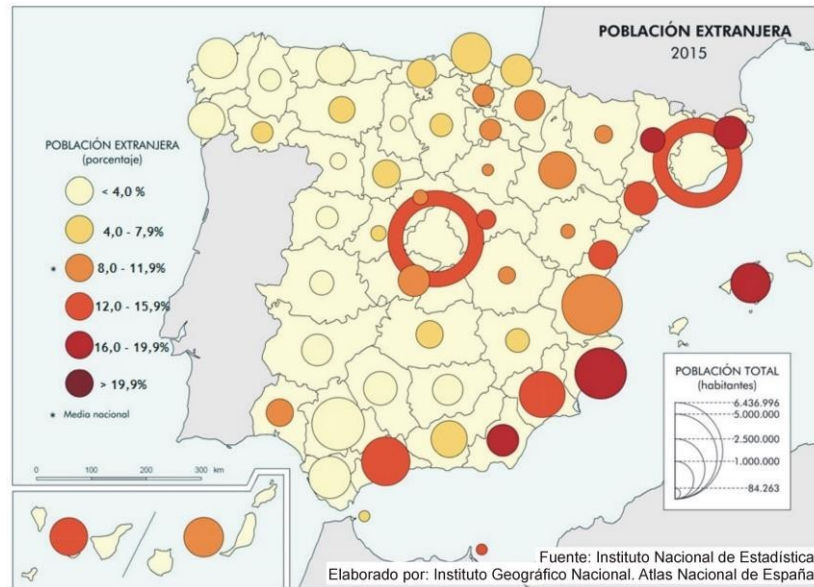

ABAU 2023- PRÁCTICOS

Atendendo ás figuras 1 e 2: a) Identifique na figura 1 as Comunidades Autónomas ás que pertencen as provincias cunha porcentaxe de estranxeiros superior ao 16%. **(1 punto)**; b) Indique os tipos de documento das figuras 1 e 2 e analice a información recollida neles **(1 punto)**; c) Explique de forma razoada as diferenzas na estrutura demográfica á que responde cada pirámide representada na figura 2. **(1,5 puntos)**; d) Xustifique as consecuencias do modelo demográfico da pirámide máis recente. **(1,5 puntos)**.

a Identifique na figura 1 as Comunidades Autónomas ás que pertencen as provincias cunha porcentaxe de estranxeiros superior ao 16%. **(1 punto)**;

- Andalucía
- Baleares
- Cataluña
- Comunidade Valenciana
- Madrid

b Indique os tipos de documento das figuras 1 e 2 e analice a información recollida neles **(1 punto)**;

A figura 1 é un mapa de puntos proporcionais con división administrativa provincial que representa a porcentaxe de poboación estranxeira sobre o total en 2015. A fonte do mapa é o IGN (Instituto Xeográfico Nacional).

A figura 2 representa dúas pirámides de poboación con datos do INE, correspondentes aos anos 1960 e 2020. Trátase de gráficas de estrutura demográfica por sexo e idade - en grupos quinquenais. As figuras son dúas pirámides de poboación ou tamén denominadas **histogramas**. Son representacións gráficas mediante barras horizontais de xeito bidireccional dos efectivos da poboación, segundo sexo e idade, dun lugar, neste caso de España, en un ano concreto, nesta ocasión do ano 1960 e en 2018

Unha pirámide de poboación permite analizar a estrutura da poboación por idades

No eixe de abscisas márcanse os valores de poboación, normalmente expresados en porcentaxes.

No eixe de ordenadas sitúanse os grupos de idade ou cohortes, habitualmente en grupos de cinco en cinco anos, excepto a última cohorte que agrupa máis anos.

Na metade esquerda representase os valores correspondentes aos homes mediante barras, e a súa lonxitude indica a cantidade de homes dese grupo de idade sobre o total da poboación. Na metade dereita do gráfico represéntanse do mesmo xeito as mulleres.

A poboación moza é a comprendida entre os 0-14 anos, a poboación adulta, entre os 15- 64 anos, e a vella, por riba dos 65 anos.

O índice de mocidade pon en relación o número de mozos (0-14 anos) por cada 100 persoas.

O índice de avellentamento pon en relación o número de persoas vellas (maiores de 65 anos) por cada 100 persoas..

Existen tipos diferentes de pirámides de poboación:

- pirámide progresiva : con forma de triángulo, propia de territorios de réxime demográfico antigo;
- pirámide estacionaria (estancada): propia de territorios con réxime demográfico de transición cos grupos de idade nova e adulta igualados, ten forma de campá;
- pirámide regresiva, ancha na poboación adulta, estreitándose suavemente nos outros dous grupos, ten base estreita pola redución da natalidade.

c Explique de forma razoada as diferenzas na estrutura demográfica á que responde cada pirámide representada na figura 2. (1,5 puntos)

A pirámide de España en 1960 corresponde a un modelo de pirámide progresiva, cunha base ancha e ampliándose por mor dunha taxa de natalidade elevada, na época de eclosión do baby boom do segundo franquismo -cando unha política pronatalista, con forte influencia do credo católico imperante, fomentou a existencia de familias numerosas-, e na época da transición demográfica - caracterizada por un forte crecemento vexetativo. Nese período, a fecundidade era ben elevada, superando con moito a taxa de reposición de 2,1 fillos por muller. A esperanza de vida, ben menor ca en tempos actuais, denota un maior avellentamento feminino -característica que se mantén en tempos presentes. A pirámide estréitase de xeito significativo no grupo de 20 a 24 anos, correspondente aos non nacidos na guerra civil, e amosa poucos varóns no grupo de 40 a 44 anos, debido ás mortes causadas polo conflito bélico, especialmente en soldados novos; tamén neste grupo de idade as mulleres devecen.

A pirámide do ano 2020 é un modelo de pirámide regresiva, propia do novo réxime demográfico. A taxa de fecundidade descendeu, situándose por debaixo da taxa de reposición -o que repercute nunha taxa de natalidade baixa, tamén característica dunha sociedade laica que practica o control de natalidade e se deixa influenciar por postulados neomalthusianos, e a perda de importancia da poboación nova no conxunto total. A idade media da poboación aumentou e a esperanza de vida tamén, como consecuencia de vivirmos nunha sociedade na que a sanidade se perfecciona.

d) Xustifique as consecuencias do modelo demográfico da pirámide máis recente. (1,5 puntos). A pirámide de poboación de 2020, claramente regresiva, ten unha serie de consecuencias para o futuro demográfico do Estado:

a) Amosa unha maior duración da vida da maior parte das persoas. Trátase dunha sociedade que goza de experiencia e pode valerse dela para solucionar problemas. Mais tamén se pode tornar máis conservadora e xerontocrática, cun certo risco de estancamento na xestión política e na innovación. A necesidade de atender ás necesidades dunha poboación cada vez máis avellentada incide na necesidade de servizos sociais centrados na atención sanitaria.

b) Un menor número de nacementos esixe substituír a poboación activa do tecido produtivo mediante inmigración, de non ser posible o reemprazo xeracional na actividade económica. Tamén pode repercutir nunha mellora da ratio educativa e nunha formación máis personalizada da xente nova.

c) O avellentamento demográfico, cun peso moi significativo da poboación xubilada no total, pode conlevar dificultades de mantemento do sistema de pensións ou a necesidade de reforma do mesmo, alongando a idade de xubilación de cara a prover de retribucións a unha xeración, a do baby boom dos anos 1960, que engrosará en breve o cumio da pirámide.

